

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เกี่ยวกับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยกำหนดวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากร
- 3.3 กลุ่มตัวอย่าง
- 3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.6 การวิเคราะห์ข้อมูลและการแปลผล

3.1 ลำดับขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี ตำรา บทความทางวิชาการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของการวิจัย
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยและวัตถุประสงค์ของการวิจัย ตามแนวคิดของ Fayol
- 3) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 4) สร้างเครื่องมือวิจัย
- 5) เสนอเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
- 6) เสนอผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย
- 7) นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับครูโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน

- 8) ปรับปรุงเครื่องมือ
- 9) นำเครื่องมือที่ผ่านการปรับปรุงแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบ และขอความเห็นชอบ
- 10) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 11) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล
- 12) สรุปและรายงานผลการวิจัย

3.2 ประชากร

1) ประชากร ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นข้าราชการครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและครู

(1) ผู้บริหาร	จำนวน 1,348 คน
(2) ครู	จำนวน 13,552 คน

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยใช้วิธีการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง และวิธีการสุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1) กำหนดกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 1,348 โรงเรียน จากประชากรที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1,348 คน และครู 13,552 คน โดยใช้ตาราง R.V. Krejcie และ D.W.Morgan (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

(1) ผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน 300 คน
(2) ครู	จำนวน 600 คน โดยกำหนดจากครูในโรงเรียน

ที่ผู้บริหารได้ถูกกำหนดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

2) เลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการเลือกดังนี้

- (1) ผู้บริหารโรงเรียน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 300 คน
- (2) ครู ใช้วิธีสุ่มแบบเฉพาะเจาะจง ใช้สัดส่วน 1 ต่อ 2 โดยเป็นครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 และครูประจำชั้นประถมศึกษาปีที่ 6/1 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 600 คน

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกเป็นรายสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

ที่	สพอ.	จำนวนประชากร			กลุ่มตัวอย่าง		
		ผู้บริหาร	ครู	รวม	ผู้บริหาร	ครู	รวม
1	แก้งสนามนาง	24	214	238	5	10	15
2	ขามทะเลสอ	18	162	180	4	8	12
3	ขามสะแกแสง	30	267	297	6	12	18
4	คง	56	473	529	12	24	36
5	ครบุรี	50	509	559	11	22	33
6	จักราช	66	612	678	15	30	45
7	ชุมพวง	86	918	1,004	19	38	57
8	โชคชัย	40	438	478	9	18	27
9	ด่านขุนทด	108	849	957	24	48	72
10	โนนแดง	20	158	178	4	8	12
11	โนนไทย	74	695	769	17	34	51
12	โนนสูง	67	688	755	15	30	45
13	บัวใหญ่	86	720	806	19	38	57
14	บ้านเหลื่อม	17	131	148	4	8	12
15	ประทาย	64	504	568	15	30	45
16	ปักธงชัย	76	638	714	17	34	51
17	ปากช่อง	75	811	886	17	34	51
18	พิมาย	61	782	843	14	28	42
19	เมือง	77	1,762	1,839	18	36	54
20	สีคิ้ว	67	555	622	15	30	45
21	สูงเนิน	52	396	448	12	24	36
22	เสิงสาง	31	329	360	6	12	18
23	หนองบุญมาก	26	308	334	6	12	18
24	ห้วยแถลง	47	440	487	10	20	30
25	วังน้ำเขียว	30	193	223	6	12	18
รวม		1,348	13,552	14,900	300	600	900

3.4 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยมีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือวิจัย ดังนี้

(1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ที่เกี่ยวกับพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานและคุณธรรมของผู้บริหาร จากเอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการที่เกี่ยวข้อง

(2) ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องพฤติกรรมกรรมการปฏิบัติงานและคุณธรรมของผู้บริหารโรงเรียน

(3) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย ปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(4) สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และปรับปรุงร่างแบบสอบถาม

(5) นำเสนอเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง ในด้านโครงสร้าง (Construct validity) และความตรงในด้านเนื้อหา (Content validity) ของแบบสอบถาม และการใช้ภาษา (Wording)

(6) ทำการปรับปรุงเครื่องมือวิจัย

(7) นำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเที่ยง (Reliability)

(8) ปรับปรุงเครื่องมือให้เป็นเครื่องมือฉบับสมบูรณ์ แล้วนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัย

2) ลักษณะของเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นเอง แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับ เพศ อายุ ราชการ วุฒิทางการศึกษา จำนวน 3 ข้อ

ตอนที่ 2 พฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ใน 6 ด้าน คือ ด้านการวางแผน ด้านการอำนวยการ ด้านการตัดสินใจ ด้านการแก้ปัญหา ด้าน

การประสานงาน และด้านการควบคุม กำกับ และประเมินผลงาน เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตารางที่ 4 ลักษณะของแบบสอบถาม

ตอนที่	เนื้อหาของแบบสอบถาม	ลักษณะของแบบสอบถาม
1	สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	แบบตรวจสอบรายการ
2	พฤติกรรมการบริหารงานของ ผู้บริหารโรงเรียน	แบบมาตราส่วนประมาณค่า

3) การกำหนดค่าน้ำหนักคะแนนในแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า ได้กำหนดค่าน้ำหนักคะแนน เป็น 5 ระดับ ดังนี้

- 5 มากที่สุด หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติเป็นปกติวิสัย หรือสม่ำเสมอ
- 4 มาก หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติบ่อย ๆ หรือเป็นส่วนใหญ่
- 3 ปานกลาง หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติปานกลาง
- 2 น้อย หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติเป็นบางครั้ง
- 1 น้อยที่สุด หมายความว่า ผู้บริหารโรงเรียน ปฏิบัติน้อยครั้งหรือแทบไม่ได้ปฏิบัติเลย

4) คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 8 คน ตรวจสอบความตรงเชิงโครงสร้างและความตรงเนื้อหา ความชัดเจน ความถูกต้องของการใช้ภาษา และรูปแบบของเครื่องมือ

เมื่อได้รับเครื่องมือจากผู้เชี่ยวชาญได้ตรวจสอบแก้ไขกลับคืน ได้นำเครื่องมือไปทดลองใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการศึกษาอำเภอโนนสูง จังหวัดนครราชสีมา โดยมีกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครู จำนวน 30 คน โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของ ครอนบาค

(Cronbach) (อ้างถึงใน ประยูร อาษานาม, 2534) ได้ค่าสัมประสิทธิ์ความเที่ยงของแบบสอบถาม 0.97

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล ตามลำดับขั้นตอนดังนี้

- 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ส่งถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา เพื่อขอความร่วมมือจากผู้บริหารโรงเรียน และครู ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย
- 2) ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูในโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างจำนวน 900 ชุด โดยการประสานงาน และขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอทุกอำเภอ ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ทางไปรษณีย์
- 3) ผู้วิจัยรับแบบสอบถามจากฝ่ายบริหารงานทั่วไป สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามที่สมบูรณ์กลับคืน จำนวน 866 ชุด คิดเป็นร้อยละ 96.22 ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป และได้รับคืน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวนแบบสอบถาม		
	ส่งไป	ได้รับคืนที่สมบูรณ์	ร้อยละ
1 ผู้บริหารโรงเรียน	300	287	95.66
2 ครูผู้สอน	600	579	96.50
รวม	900	866	96.22

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล

ข้อมูลที่ได้รวบรวมได้ นำไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ มีรายละเอียดดังนี้

- 1) สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ วิเคราะห์ข้อมูล โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ (%)
- 2) วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมบริหารของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยใช้เกณฑ์การตัดสินผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ของระดับพฤติกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 - 5.00	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับ	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 - 4.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับ	มาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 - 3.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับ	ปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 - 2.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับ	น้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 - 1.50	หมายถึง	ปฏิบัติในระดับ	น้อยที่สุด